

CK.0000065721

THỊ ANH ĐÀO

CÔNG TÁC TƯ TƯỞNG

VÀ VẤN ĐỀ ĐÀO TẠO CÁN BỘ LÀM CÔNG TÁC TƯ TƯỞNG

(SÁCH CHUYÊN KHẢO)

(Xuất bản lần thứ ba)

NGUYỄN
COC LIÊU

97

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

CÔNG TÁC TƯ TƯỞNG
VÀ VẤN ĐỀ
ĐÀO TẠO CÁN BỘ
LÀM CÔNG TÁC TƯ TƯỞNG

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Sự nghiệp đổi mới trên đất nước ta đã trải qua gần 30 năm. Với sự nỗ lực vượt bậc của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân, chúng ta đã đạt được những thành tựu rất quan trọng, có ý nghĩa lịch sử, tạo một sự thay đổi cơ bản và toàn diện, làm cho thế và lực, uy tín của nước ta ngày càng tăng lên trên trường quốc tế. Trong những thành tựu đó có vai trò và sự đóng góp rất quan trọng của công tác tư tưởng.

Công tác tư tưởng đã góp phần tuyên truyền, giáo dục cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân nâng cao nhận thức, củng cố lòng tin vào đường lối đổi mới của Đảng, thống nhất ý chí và hành động, vượt qua những thách thức để giữ gìn ổn định chính trị - xã hội, kiên định nền tảng tư tưởng là chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, đưa nước ta vững bước trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hoá đất nước, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Nhằm giúp bạn đọc có thêm tài liệu nghiên cứu, học tập để hiểu sâu sắc hơn về công tác tư tưởng và nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ làm công tác tư tưởng, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật xuất bản lần thứ ba cuốn sách chuyên khảo ***Công tác tư tưởng và vấn đề đào tạo cán bộ làm công tác tư tưởng***.

Cuốn sách trình bày một cách hệ thống các vấn đề về công tác tư tưởng như: các khái niệm về tư tưởng, công tác tư tưởng, tính khoa học và tính cách mạng trong công tác tư tưởng, phân tích sâu sắc nội dung và các phương thức hoạt động của công tác tư tưởng, nêu rõ một số giải pháp nhằm đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tư tưởng. Đồng thời, cuốn sách cũng đề cập đến vấn đề phẩm chất và năng lực của đội ngũ cán bộ làm công tác tư tưởng thông qua thực tiễn đào tạo đội ngũ này ở Học viện Báo chí và Tuyên truyền, phê phán một số hạn chế trong công tác báo chí - xuất bản như khuynh hướng thương mại hóa, sự buông lỏng quản lý của các cơ quan chủ quản, chưa coi trọng việc giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, phóng viên, biên tập viên về chính trị, nghiệp vụ và phẩm chất đạo đức, v.v..

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 1 năm 2014

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

LỜI MỞ ĐẦU

Nói đến công tác tư tưởng người ta thường nghĩ đây là hoạt động mang tính cách mạng và mang tính chính trị rõ nét, bởi: “Công tác tư tưởng là hoạt động có mục đích của một giai cấp, một chính đảng nhằm *hình thành và phát triển* hệ tư tưởng, *truyền bá* hệ tư tưởng trong quần chúng, *thúc đẩy quần chúng hành động* vì lợi ích của chủ thể hệ tư tưởng”¹. Để hoạt động đó thực sự có hiệu quả, không thể không chú ý đến tính khoa học của nó. Bởi vì: “làm công tác tư tưởng là đem đến cho quần chúng tri thức cách mạng và tình cảm cách mạng. Tri thức cách mạng giúp quần chúng hiểu sự vật và hành động phù hợp với quy luật phát triển của sự vật. Tình cảm cách mạng là động lực thúc đẩy quần chúng, nhằm biến

---

1. Lương Khắc Hiếu (Chủ biên): *Nguyên lý công tác tư tưởng*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2008, t.1, tr.11-12.

chủ trương, chính sách của Đảng thành hiện thực cách mạng”¹.

Khoa học công tác tư tưởng thuộc lĩnh vực khoa học Mác - Lênin, nghiên cứu về công tác tư tưởng trong tính tổng thể, tính toàn diện của nó, cũng như các yếu tố, các bộ phận cấu thành hệ thống ấy để nhận thức bản chất, cấu trúc và những tính quy luật, những nguyên tắc vận hành của hệ thống nhằm đạt hiệu quả tối ưu.

Nếu xem công tác tư tưởng là một hoạt động, thì đây là hoạt động mà chủ thể thông qua nội dung, hình thức, phương pháp tác động đến đối tượng công tác tư tưởng để đạt được hiệu quả, vươn tới mục đích đã xác định từ trước khi diễn ra hoạt động tư tưởng. Hoạt động này đòi hỏi có sự tham gia tích cực và chủ động của đối tượng.

Nếu xem công tác tư tưởng là một chu trình, thì đây là chu trình gồm ba quá trình kế tiếp nhau: quá trình hình thành hệ tư tưởng (công tác lý luận), quá trình truyền bá hệ tư tưởng (công tác tuyên truyền), quá trình vật chất hoá hệ tư tưởng (công tác cổ động). Mỗi quá trình có những quy luật riêng nhưng đều hướng đến mục đích làm thay đổi nhận thức, thái độ và

---

1. Đào Duy Tùng: *Một số vấn đề về công tác tư tưởng*, Nxb. Sách giáo khoa Mác - Lênin, Hà Nội, 1985, tr.19.

hành vi của đối tượng theo hướng mong muốn của chủ thể công tác tư tưởng.

Khoa học công tác tư tưởng đòi hỏi chủ thể công tác tư tưởng phải biết sử dụng phương pháp tiên tiến và phương tiện hiện đại để chuyển tải hệ tư tưởng tiên tiến và nội dung tư tưởng khoa học để tác động đến con người nhằm thay đổi nhận thức, thái độ và hành vi của họ theo hướng mong muốn.

Đối tượng trực tiếp của công tác tư tưởng là ý thức và hành động của con người có liên quan đến hệ tư tưởng. Trong khi đó, con người với tư cách là đối tượng của công tác tư tưởng lại khá đa dạng và phức tạp, bởi họ có cá tính, có thói quen, có tình cảm khác nhau, biết tư duy độc lập, có ý thức nên họ không chỉ tiếp thu thụ động mà còn có sự tiếp thu độc lập, chủ động, sáng tạo đối với những tác động của chủ thể công tác tư tưởng; thậm chí họ tác động trở lại đối với những tác động của chủ thể công tác tư tưởng (đôi khi là rất mạnh mẽ, quyết liệt), vì thế đòi hỏi chủ thể không ngừng cải tiến, hoàn thiện nội dung, hình thức, phương pháp công tác tư tưởng. Nghị quyết Trung ương 5 khoá X về công tác tư tưởng, lý luận và báo chí có đoạn viết: “Công tác tư tưởng của Đảng là công tác đối với con người, một nhiệm vụ khó khăn, phức tạp, đòi hỏi phải nắm vững những quy luật riêng của tư tưởng, có thái độ, phương pháp khoa học, kết hợp chặt

chẽ giữa yêu cầu định hướng tư tưởng với sự tự nguyện, giữa lý trí và tình cảm, giữa lời nói và việc làm, giữa “xây” và “chống”...”¹.

Bởi vậy, khoa học công tác tư tưởng đòi hỏi chủ thể phải nắm và vận dụng nhuần nhuyễn, linh hoạt các quy luật nhận thức, quy luật tâm lý, quy luật tình cảm của con người; đặc biệt là trong thời đại bùng nổ thông tin hiện nay, với các nguồn thông tin nhiều chiều và đa dạng, trong đó có cả sự lợi dụng thông tin để thực hiện âm mưu “diễn biến hoà bình” của các thế lực thù địch bằng những thủ đoạn tinh vi, xảo quyệt. Vì vậy, để đạt hiệu quả, thì tính khoa học phải được coi trọng đặc biệt. Điều đó đặt ra cho vấn đề đào tạo cán bộ công tác tư tưởng cũng hết sức công phu nhằm tạo ra đội ngũ cán bộ có đủ năng lực và phẩm chất đáp ứng yêu cầu công tác tư tưởng trong tình hình hiện nay.

Nước ta hiện có nhiều cơ sở chuyên đào tạo cán bộ công tác tư tưởng như hệ thống các trường thuộc Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh, trường chính trị thuộc các tỉnh, thành, trong đó phải kể đến Học viện Báo chí và Tuyên truyền. Đây là một

---

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khoá X*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2007, tr.42.